

Egyensúly és növekedés nélkül nincs stabil gazdaságpolitika, ám ma mindkét elem hiányzik a hazai gazdaságból. A külföldi multinacionális cégek támogatása, a magyar kis- és középvállalkozások háttérbe szorítása, mind hozzájárul a munkanélküliség hazai növekedéséhez. Mindenképpen szükség van az adócsökkentésre, és egyszerűsíteni kell az egész elvonási rendszert - jelentette ki lapunknak Vadász György, a Magyar Iparszövetség (OKISZ) ügyvezető társelnöke. Elnök úr, ön azt nyilatkozta, hogy az elmúlt években a multinacionális cégek nyolcszor annyi támogatást kaptak a magyar államtól, mint a hazai tulajdonú kis- és középvállalkozások.

Miért van hátrányos megkülönböztetés a magyar kis- és középvállalkozásokkal szemben?

- Egy kis időutazásra invitálom az olvasókat. Emlékezzünk vissza: volt egy szocialista piacgazdaság, amely már nem működött, ezért szükség volt a szerkezetátalakításra. Úgy kellett végrehajtani, hogy a működőképes tőkét bevonják az ország vérkeringésébe, mert a magyar gazdaság rossz helyzetben volt. Most is azt mondom - erre szükség volt. Viszont az a tény, hogy 18 évvel a rendszerváltás után is kéri a működő tőkét, hogy jöjjön, várják az exportfejlesztés lehetőségeit, ugyanakkor a hazai kis- és középvállalkozást nem segítik, a gazdaságnak nem hoz fejlődést. Ennek az lett a következménye, hogy jelentősen csökkent a magyar cégek gazdasági eredménye. A nemzetközi társaságoknak adott túl sok, és a hazai vállalkozásoknak biztosított nagyon kevés támogatás következtében a kisebb magyar cégek már nem is versenyképesek az európai piacon. Mára duálgazdaság alakult ki Magyarországon, ennek egyik szereplője a külföldi érdekeltségű multinacionális cégek csoportja, amely kiváló versenyképességgel, jó tőkeellátottsággal, valóban fontos szerepet játszik a magyar gazdaságban, hiszen az export több mint 80 százalékát ők bonyolítják, de ott a másik oldal, a kis- és középvállalkozások, amelyek a foglalkoztatásban játszanak nagyobb szerepet - ez a szektor a rendszerváltás óta eltelt időszakban egyedüli munkahelyteremtőként mutatkozik. A versenyképes foglalkoztatottak 72%-ának ez a szektor ad munkát. Sokszor kormánykörökből is elhangzott vélemény, hogy a magyar gazdaság fejlődésének legnagyobb tartaléka ez a kis- és középvállalkozói terület. Ezt a területet kellene támogatni. Sajnos mindig az volt a prioritás, hogy ez a kis- és középvállalkozói réteg megél a maga kreativitásából, ügyeskedéséből, és az volt a mentalitás, hogy "becsukom a szememet, te meg valami kiskaput találsz magadnak". Ez ideig-óráig elmegy, de meggyőződése, hogy sokkal hamarabb kellett volna cselekedni a kialakult helyzet megoldásáért. Nem működik az, hogy támogatást biztosítanak egy külföldi vállalkozónak, és a magyar vállalkozótól azt kéri: "várj a sorodra, egyszer a te a sorsod is jobbá válik". Különösen fontos ennek a kérdésnek az ártértelemezése ma, amikor a foglalkoztatottsági szerkezetben az 56, 8 %-os foglalkoztatottsági aránnyal sereghajtók vagyunk Európában. Nem beszélek a skandináv országok 73, vagy az Egyesült Államok, Japán 80 %-áról, mert sajnos mi az átlagtól is nagyon messze vagyunk. A foglalkoztatottság megoldásánál jóval többet kellett volna kérni a külföldi cégektől. A foglalkoztatásnál az ma a legnagyobb gond, hogy a bérek közterhei világelső magasságban vannak, és ezek a közterhek a 72%-os foglalkoztatást biztosító kis- és középvállalkozókat sújtják, akiknek a jövedelemtermelő

képessége egytizede az európai nagy tizenötök átlagának. Tehát, ha valaha itt volna az idő arra, hogy ezen a helyzeten változtassunk, akkor a gazdaság zuhanása, az infláció emelkedése, a költségvetés ismertebb gondjai között most kellene hozzáfogni a kis- és középvállalkozások felzárkóztatásához, versenybe hozatalához.

- Példaként fel lehet hozni a plázákat és a bevásárlóközpontokat, amelyek tönkretették a kis sétálóutcákat, üzleteket, vállalkozásokat?

- Váci út, Rákóczi út sorolhatnám, fájó szívvel megy az ember végig, látva a lezárt üzlethelyiségek kirakatait. Sajnos nincs üzletpolitikája, nincs gazdaságpolitikája mind az országnak, mind a fővárosnak. Nincs egy olyan stratégia, ami kimondaná, ilyen akarok lenni tíz év múlva. A rendszerváltásnál nagyon nagy lehetősége volt Magyarországnak, hogy a régióban egy kiemelkedő háttérű kereskedelmi pénzügyi központ legyen. Ez mára teljesen eltűnt, a környező országok sorra előznek meg minket.

- A kormány nem teszi lehetővé, hogy egy magyar ember vállalkozó lehessen?

- A kormány erre azt mondaná, én ugyanazokat a lehetőségeket biztosítom a pályázatoknál mindenkinek, de önmagában az induló feltételek már hátrányos helyzetbe hozzák a magyar kisvállalkozót. Vannak olyan pályázati kiírások, ahol esélye nincs a magyarnak, mert egyszerűen nem felel meg a feltételeknek, pl. nincs nemzetközi referenciája.

- Boros Imre, az Orbán-kormány PHARE-ügyekért felelős minisztere, nyomorúságosan alacsonynak nevezte a magyar foglalkoztatási szintet. Felhívta a figyelmet arra, hogy 1989-ben még 5,4 millióan dolgoztak az országban, míg ma csak 3,9 millióan. A statisztika azonban csak négyszázezer munkanélkülit tart nyilván.

- A foglalkoztatási szerkezet tarthatatlan, nagyon kevesen járulnak hozzá a költségvetéshez, akik hozzájárulnak, azok sokallják a terheket, a költségvetés mégis azt mondja kevés az a pénz, ami befolyik hozzá. Amikor arról beszélünk, hogy a munkanélküliségi ráta átlépi a 8%-ot, ami egy borzasztó nagy szám, ebben 400 ezer munkanélkülit tartanak nyilván, viszont ha azt kérdeznénk, hogy mennyi a valós munkanélküli, aki dolgozhatna, ha tehetné (például a 800 ezer korai nyugdíjaztatott), ne lepődjünk meg, ez a 16%-ot is elérheti. Tény, hogy a magas magyar adórendszer miatt a feketén, szürkén dolgozók száma jelentős. Benne van az a kényszer is, hogy a vállalkozó tisztességtelen lépésekre kényszerül. A munkavállalót 8 órára bejelenti, nem minimálbérre, hanem a tényleges teljesítmény után értékeli a munkáját, utána csődbe megy, mert nem tudja kifizetni a béreket és járulékokat, vagy alkalmazza azt a kiskaput, hogy bejelenti 4-6 órára a dolgozót - persze jóval többet dolgozik - minimálbérrel elkönyvelve, és zsebből egészíti ki a jövedelmét. Ezzel vállalja, hogy törvénytelenül jár el. Ezek az általánosan érvényes jellemzők, amelyeken mindenféleképpen változtatni kellene.

- Folynak a tárgyalások egy új adótörvényről, önök is részt vettek a koncepció megvitatásában. Milyen álláspontot képviselnek?

- Három variációról beszélhetünk, amiből mi egyértelműen azt a szándékot támogatjuk, miszerint a kormány kimondja, hogy ma Magyarországon a bérek közterhei magasak, tarthatatlanok, ezért változtatni kell. A változtatás mértékénél vonalat kell húzni. Ezt el kell fogadni, hiszen a költségvetés prioritását nem lehet megkérdőjelezni, nem lehet többet költeni, mint amennyi befolyik. Más kérdés, hogy miért kell a költségvetésnek olyan dolgokra költeni, amikre nem kellene, és miért nem más támogat azzal az összeggel. A közterheket érezhetően csökkenteni kell, de ezt nem egy lépcsőben kell végrehajtani, mert a költségvetés nem bírná ki. A másik két variációnál nem lehet olyan gazdasági eredményekkel számolni, ami elfogadható lenne. Javasoltuk még, hogy csökkenjen a különbség a bruttó és a nettó bérek között.

- A vagyontárgyak megadóztatását javasolja az iparszövetség?

Írta: Oláh János József
2008. április 14. hétfő, 05:36 -

- Olyan vagyonadóra lenne szükség, amelyben nemcsak az ingatlan, hanem a műkincs, a magánjacht, s egyéb javak is beletartoznának. Az átmeneti átcsoportosítást az áfa emelésével, valamint az 50 millió forintnál értékeesebb vagyontárgyak (ingatlan, repülőgép, jacht) megadóztatásával javasoljuk. Az egyenesadók (például a bérterhek) mérséklése pedig a vállalkozások helyzetét javítaná. A javaslat egybevág az EU 2003-ban hozott ajánlásával, amely az egyenesadók mérséklését és a közvetett adók növelését javasolta. Amikor arról beszélünk, hogy azonos teherviselés, szolidaritás, ezeket kell figyelembe vennünk. Mi egy modern adórendszerről beszélünk, szükségesnek tartjuk a modern vagyontípusú rendszer bevezetését is, de vonalhúzással, nehogy a kis egzisztenciájúakat elriasszuk, eltaszítsuk. Oláh János József